

Učíme nanečisto

FuckUp=základ učitelské profese?

Olga Kovaříková - 15. prosince ve 19:00

 učímeonline.cz

> cesko.digital

Učíme online

Projekt Česko.Digital,
komunity expertních dobrovolníků

 učímeonline.cz

624 škol

Technologická pomoc

2891 zařízení

Sbírka počítačů

104 webinarů

Učíme nanečisto

>
cesko.digital

Učíme online

Projekt Česko.Digital,
komunity expertních dobrovolníků

Přidej se k nám!

Hledáme dobrovolníky pro
tyto role:

koordinátor/ka postprodukce
webinářů

moderování webinářů

realizace webinářů

zpracovatel/ka nahrávek

střih videa

specialisté pro sociální sítě

Dotazy pokládejte na:

www.Sli.do kód: #UN108

Olga Kovaříková

kontakt:

- učitelka D a Hv na Základní škole v Přerově nad Labem
- olisekus@gmail.com
- autorka blogu Hravá dějeprava:
<https://hravadejeprava.blogspot.com>
- basistka a zpěvačka:
<https://olgakovarikova.cz/>

Osnova webináře

- JAK SE PŘIPRAVIT NA CHYBY - UČITELSKÝ “FUCK UP”
- **FUCKUP PRVNÍ** - PŘESTÁVÁM ZKOUŠET A TESTOVAT
- **FUCK UP DRUHÝ** - JAK NAPLNIT HODINY PO ZMĚNĚ CÍLE?
- **FUCK UP TŘETÍ** - UČÍM SE NOVOU METODU, NERUŠIT...
- **FUCK UP ČTVRTÝ** - HLEDÁNÍ INSPIRACE
- **FUCK UP PÁTÝ** - PERFEKCIONISMUS A JAK SE HO ZBAVIT?
- **FUCK UP ŠESTÝ** - A NAJEDNOU TO NEFUNGUJE?!
- PŘÍPRAVA VERSUS IMPROVIZACE - INTUICE VERSUS FORMULACE CÍLŮ
- SDÍLENÍ JE NEJLEPŠÍ UČENÍ
- DISKUSE

FUCK UP JAKO ZÁKLAD UČITELSKÉ PROFESE?

“FUCK UP” JAKO ZÁKLAD NAŠÍ PROFESE

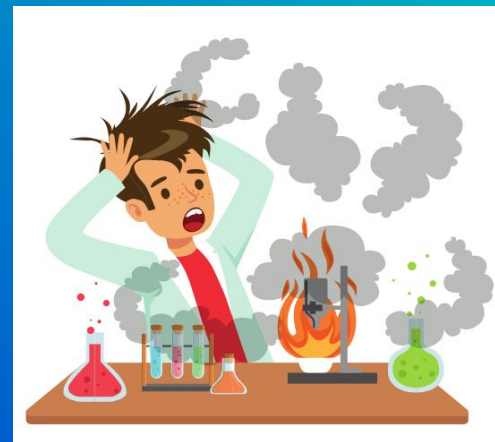
Z ČEHO VYCHÁZÍM?

- UČIT JINAK, LÉPE
- PŘÍSTUP K DĚTEM:
 - *NEVÍM VŠECHNO*
 - *UPŘÍMNOST*
 - *MOJE ZODPOVĚDNOST* (MOJE CHYBA NEZNAMENÁ JEJICH HORŠÍ ZNÁMKU)
 - *JEJICH ZODPOVĚDNOST* (KOLIK VLOŽÍ, TOLIK DOSTANOU)
- CÍTÍM SE STÁLE JAKO ZAČÍNÁJÍCÍ UČITEL
- DOKONALÁ HODINA JE ZÁZRAK

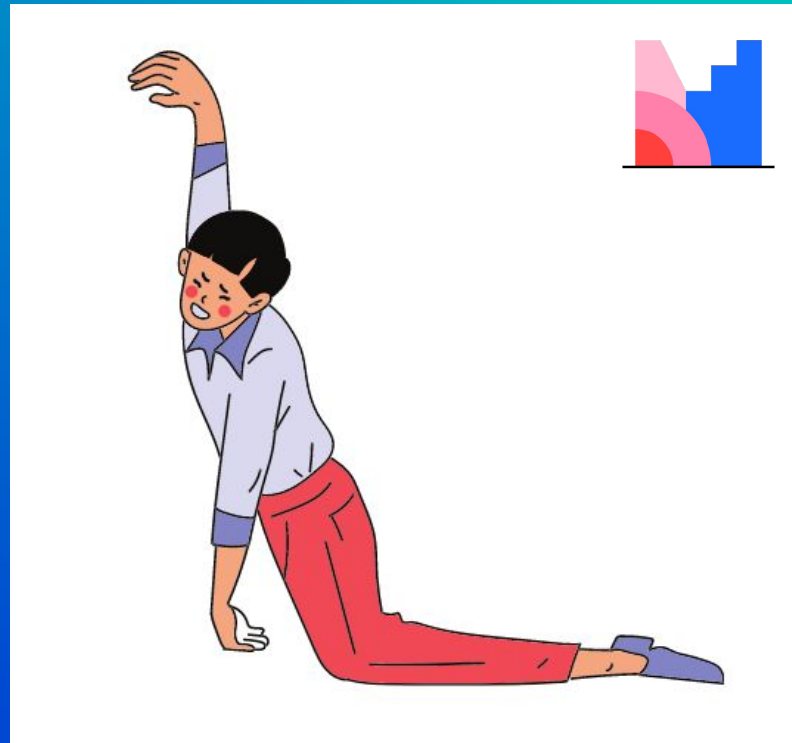
“FUCK UP” JAKO ZÁKLAD NAŠÍ PROFESE

- VĚTŠINA Z NÁS **NEZAŽILA** KVALITNÍ INTERAKTIVNÍ HODINY NA VLASTNÍ KŮŽI (**UČENÍ NÁPODOBOU**)
- UČITEL JAKO **TABULA RASA** (Z HLEDISKA DIDAKTIKY)
- HLAVNÍ CÍL - **BUDE-LI JE MŮJ PŘEDMĚT BAVIT, NAUČÍ SE NEJVÍCE**
- JAK TO ZAŘÍDIT?

“FUCK UP” JAKO ZÁKLAD NAŠÍ PROFESE

- UČÍME SE VĚTŠINU ZÁKLADNÍCH
METOD PŘÍMO V PROCESU
- NÁVŠTĚVA SEMINÁŘŮ/WEBINÁŘŮ JAKO
INSPIRACE
- I CIZÍ METODU SE MUSÍM NEJPRVE
NAUČIT
 - nejen přečíst, ale i vyzkoušet
- NAPOPRVÉ TO MÁLOKDY DOPADNE
DOBŘE, RESP. PODLE PŘEDSTAV...
 - JE LEPŠÍ S TÍM PŘEDEM POČÍTAT

“FUCK UP” JAKO ZÁKLAD NAŠÍ PROFESE

KDYŽ SE NÁM HODINA NEPOVEDE, ČASTO SI MYSLÍME:

- ŽE METODA JE ŠPATNÁ
 - ŽE NÁPAD JE ŠPATNÝ
 - ŽE JÁ JSEM NESCHOPNÝ/Á
 - ŽE PŘÍŠTĚ SE NA TO VYKAŠLU
-
- DÍVÁME SE SAMI NA SEBE STEJNĚ PŘÍSNĚ, JAKO NAŠI STAŘÍ UČITELÉ
 - KDYŽ TAKTO VIDÍME SAMI SEBE, JAK VIDÍME SVÉ ŽÁKY?
 - ODKUD VZÍT UČITELSKÉ SEBEVĚDOMÍ?

UVĚŘÍME-LI TOMU U SEBE, PODPOŘÍME TENTO PŘÍSTUP I U DĚTÍ

FIRST
ATTEMPT
IN
LEARNING

FUCK UP No. 1

**JAK JSEM PŘESTALA TESTOVAT A ZKOUŠET NA
KLASICKÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLE**

JAK JSEM PŘESTALA TESTOVAT NA KLASICKÉ ZŠ

VÝCHODISKA:

- **neefektivita** z hlediska dlouhodobého učení (vlastní zkušenost)
- zabírá to **nepřiměřeně mnoho času v hodině**
- není o tom ani slovo v **RVP!**
- **mě to nebaví, děti to nebaví**
- v rozporu s **mým hlavním cílem**

VERSUS

OČEKÁVÁNÍ:

- **dětí, rodičů, kolegů, vedení**
- představa dětí, že **nebudou nic dělat**
- **uvolnění stresu** z ostatních hodin v mých hodinách
- **nedostatek** kvalitních výukových materiálů

JAK JSEM PŘESTALA TESTOVAT NA KLASICKÉ ZŠ

CO JSEM ZJISTILA? ŽE:

- **Testování velmi ovlivňuje náplň hodin!** (*hrála bych si, ale nemám na to čas*)
- **není problém si to obhájit před kolegy/vedením**
- **žáci si nezvyknou hned...**
- **mám stále pochyby, zda to bude fungovat**
- **experimentuju na žácích!**
- **nevím, jak zjistím, jestli to funguje!**

JAK JSEM PŘESTALA TESTOVAT NA KLASICKÉ ZŠ

TAKŽE JSEM SE ZEPTALA ŽÁKŮ...

NEJPRVE JEDNODUŠE:

- CO SE TI LÍBILO?
- CO BYS DOPORUČIL ZMĚNIT?
- CO TI CHYBĚLO?

80 % MI BYLO K NIČEMU, protože:

- žáci neuměli dávat zpětnou vazbu
- žáci nevěřili, že to k něčemu bude

Ale na 20 % těch, kteří to vzali vážně,
jsem reagovala v příštím roce...

JAK JSEM PŘESTALA TESTOVAT NA KLASICKÉ ZŠ

CO VŠECHNO BYLO ŠPATNĚ?

Metody formativního hodnocení ➔ **nezná**

Rychlá zpětná vazba ➔ **neumí**

Jiná kritéria hodnocení ➔ **nemá**

Kdo jí poradí? ➔ **nikdo**

Zvykly si děti rychle? ➔ **nezvykly**

O ŠEST LET POZDĚJI...

Metody formativního hodnocení ➔ **se učí**

Rychlá zpětná vazba ➔ **zkouší**

Jiná kritéria hodnocení ➔ **má sestavená**

Kdo jí poradí? ➔ **spřízněné kolegyně**

Zvykly si do dvou let **a stálo to za to**

FUCK UP No. 2

CÍL ZMĚNĚN - JAK A ČÍM SMYSLUPLNĚ NAPLNÍM HODINY?

NÁPLŇ HODINY, JEJÍMŽ CÍLEM NENÍ TEST ANI ZKOUŠENÍ

SAMOTNÝ PROCES=CÍL, MĚLA BY BÝT:

- ZAJÍMAVÁ, ZÁBAVNÁ
- PESTRÁ

MĚLA BY VÉST:

- KE KRITICKÉMU MYŠLENÍ
- K POROZUMĚNÍ TEXTU
- K HISTORICKÉMU POVĚDOMÍ
- K HUDEBNÍMU ZÁŽITKU
- ŽÁCI SI NEMUSÍ NOSIT PRÁCI
DOMŮ (POKUD NECHTĚJÍ)

Co jsem našla, když jsem hledala inspiraci?

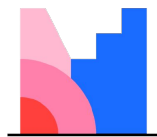

BUDEME HRÁT HRY!

MÁ IDEÁLNÍ PŘEDSTAVA?

- hraním hry se učí kýžený obsah
- hraním hry se učí historicky přemýšlet
- při vytváření hry se sami chtějí dozvědět spoustu informací
- Vezmu dané téma a vhodný typ hry a v hodině to s pomocí internetu vytvoříme.
- Žáci v pohodě zpracují svou část na PC

REALITA

- ➔ Skoro žádné takové hotové hry neexistují...
- ➔ Většina existujících je převlečený opakovací test...
- ➔ Vytváření her trvá neúměrně dlouho...
- ➔ Pokud nechám brodit se děti v nekonečných vodách Google a Wikipedie, 100% zabloudí
- ➔ Ani náhodou

BUDEME ROZVÍJET ČTENÁŘSKOU GRAMOTNOST!

MÁ IDEÁLNÍ PŘEDSTAVA?

- Žáci budou sestavovat rozstříhané fiktivní rozhovory z Časostroje!
- Budeme číst komiksy s historickou tematikou!
- Budeme rozebírat zajímavé dobové prameny!
- Budeme využívat metodu skládkového čtení!

REALITA

- ➔ Velmi těžká aktivita + vyžaduje intenzivní práci s a laminovačkou...
- ➔ Bez vhodných aktivit, pracovních listů či záladných otázek vyplyne do ztracena...
- ➔ hledání vhodných, krátkých a srozumitelných pramenů a vytváření dílčích didaktických úkolů se ukázalo být zatím až na výjimky nad mé síly..
- ➔ žáci u ní zmirají námahou...

DALŠÍ NEKONEČNÉ MOŽNOSTI

- VYUŽITÍ VIDEO/AUDIA/OBRAZŮ
- VYUŽITÍ DRAMATIZACE
- BADATELSKÁ VÝUKA
- KRITICKÉ MYŠLENÍ
- METODY PRÁCE S TEXTEM
- PROPOJOVÁNÍ S DALŠÍMI PŘEDMĚTY

NÁPLŇ HODINY, JEJÍMŽ CÍLEM NENÍ TEST ANI ZKOUŠENÍ

Moje hlavní slabiny, na kterých stále pracuji:

- ➔ nejasné zadání a nezkušenost žáků s jinými metodami
- ➔ nepřipravené podklady vedly k vyhledávání na internetu (katastrofa)
- ➔ neustálé hledání vhodné délky videí a formy otázek či pracovních listů
- ➔ velká zábava i velké zkreslení u dramatizace, kterou nedokážu promyslet do takového detailu, jako profíci z Post Bellum
- ➔ kde vzít vhodné a zajímavé prameny? Jaké u nich klást otázky?
- ➔ nedostatečná znalost dílčích didaktických postupů (Moderní didaktika atd...)

VŠE DOHROMADY - NEÚMĚRNÉ ČASOVÉ NÁROKY NA PŘÍPRAVU

POKUS AKTIVITU OPRAVIT - JEDNOU ZA ROK

NÁPLŇ HODINY, JEJÍMŽ CÍLEM NENÍ TEST ANI ZKOUŠENÍ

ALE

VE SPOJENÍ SE ZPĚTNOU VAZBOU OD ŽÁKŮ A ZÍSKÁNÍM DŮVĚRY, ŽE JI MYSLÍM VÁŽNĚ

↳ postupné vypilování podkladů a jasných zadání, využívání již hotových her ze starších

ročníků

↳ co nefungovalo, příští rok upravit nebo zahodit

↳ využít kreativní třídu a nechat někdy vymýšlení na ní

↳ dobrá atmosféra v hodině=odpuštění mých nedostatků

↳ **RADOST Z UČENÍ**

↳ opuštění představy, že všechny hodiny budou perfektně připravené už v prvních

letech učení

FUCK UP No. 3

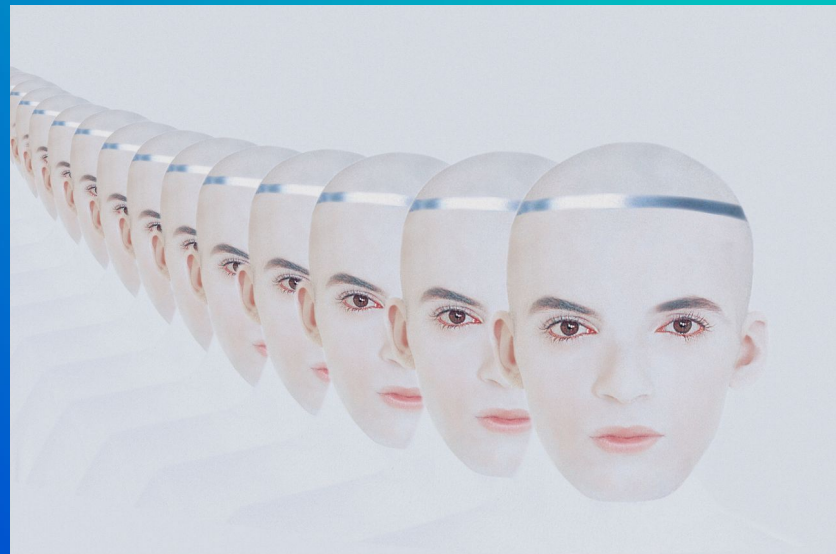
UČÍM SE NOVOU METODU - NERUŠIT...

UČÍM SE NOVOU METODU - NERUŠIT...

První roky jsou asi u všech v duchu sbírání různých metod a aktivit do hodin a jejich zkoušení...

POKUD NĚCO VYZKOUŠÍM A JDE MI TO, CHCI TO APLIKOVAT I NA DALŠÍ TÉMATA, ABYCH SI METODU UPEVNILA...

UČÍM SE NOVOU METODU - NERUŠIT...

Moje radost, že mi konkrétní zpracování už jde, však výrazně naráží na potřebu žáků...

I když půjde o sebezábavnější postupy, budou-li se opakovat, bude to **NUUUDAAA**

Žáci potřebují pestrost.

“Potřebuji se to naučit, ale musím učit...”

UČÍM SE NOVOU METODU - NERUŠIT...

V dějepise nemám paralelky - jako když pečete vánočku...

V hudebce si na 2. stupni mohu jednu aktivitu vyzkoušet 4x krát za sebou!

- třída, která má HV jako první v týdnu pravidelně končí jako připálená palačinka...

UČÍM SE NOVOU METODU - NERUŠIT...

A DALŠÍ SKVĚLÉ DÍLČÍ CHYBY, KTERÉ Z TOHO PLYNOU:

- ↳ volím si metodu bez ohledu na obsah a cíl
- ↳ u některých tříd vyvolám trvalý odpor k určitým činnostem (hra na tělo, skládkové čtení)
- ↳ nedokážu odhadnout obtížnost úkolu a úroveň abstraktního myšlení
 - ↳ *(Crash course Johna Greena moji žáci bud' milují nebo nenávidí!)*
- ↳ nedokážu upravit aktivitu ad hoc podle kolektivu ve třídě a jeho zájmů

FUCK UP No. 4

HLEDÁNÍ INSPIRACE

HLEDÁNÍ INSPIRACE

Semináře, workshopy, letní dílny...

**Setkávání s kolegy a kolegyněmi, kteří
řeší stejné problémy.**

Pilotování nově pojatých učebnic.

Pilotování nových aplikací.

HLEDÁNÍ INSPIRACE

Realizace aktivit je vyčerpávající.

Není možné je realizovat všechny
najednou!

Ale všechny byly tak skvělé!

Potřebuji je realizovat najednou!

Paralýza - deprese...

FUCK UP No. 5

PERFEKCIONISMUS A JAK SE HO ZBAVIT?

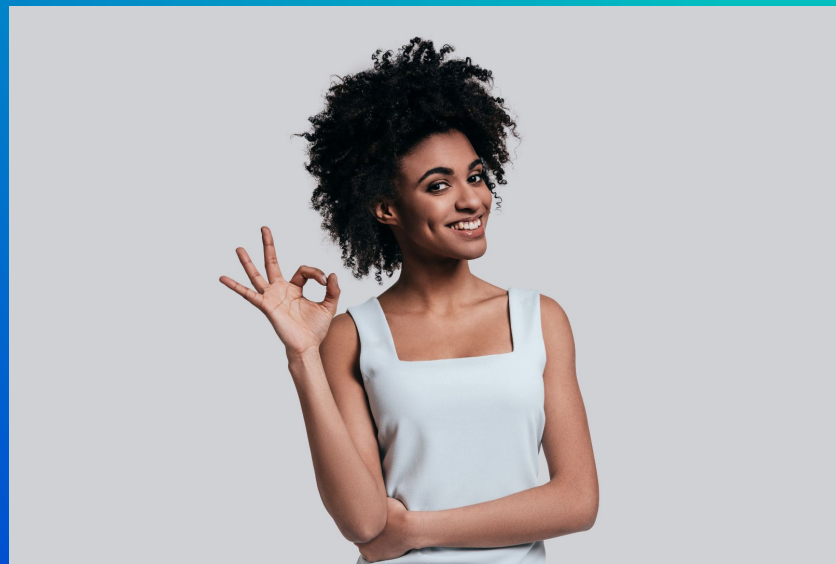
PERFEKCIONISMUS A JAK SE HO ZBAVIT?

PERFEKCIONISMUS

= sebevražedná vlastnost pro učitele

Je dobré vědět, pokud ho máte.

Soustavně ho mělněte a znevažujte.

PERFEKIONISMUS A JAK SE HO ZBAVIT?

HODINA NIKDY NENÍ PERFEKTNÍ.

DĚTI NEJSOU PERFEKTNÍ.

JÁ NEJSEM PERFEKTNÍ.

PŘÍPRAVA NENÍ NIKDY PERFEKTNÍ.

- ➔ tyto představy mě paralyzují
- ➔ brání mi opustit něco, co nefunguje
- ➔ brání mi improvizovat
- ➔ brání mi reagovat na aktuální potřeby žáků

PERFEKCIONISMUS A JAK SE HO ZBAVIT?

DOPORUČENÝ POSTUP, TZV. ŘÍZENÁ AMNÉZIE:

- ➔ ještě v hodině vyhodnocujte, pokud možno nezaujatě a bez emocí, co funguje a co ne (A PROČ)
 - ➔ po hodině si poznamenejte, co příště chcete zase využít
 - ➔ **protože to je všechno, co se dá s proběhnuvší hodinou udělat, můžete vše ostatní zapomenout!**
 - ➔ trénujte každý všední den přímo v práci
- ➔ *Pozor! Vypovídání se kolegovi/kolegyni funguje pouze v případě, že vám chyby nebude připomínat při každé poradě!*

FUCK UP No. 6

**KDYŽ UŽ MÁTE CELKEM FUNKČNÍ SYSTÉM, TAK
PŘIJDE TŘÍDA, KDE NIC Z TOHO NEFUNGUJE...**

A NAJEDNOU TO ZASE NEFUNGUJE?

- zkoušíte všechno možné
- diskuse s dětmi
- dotazování na jejich zájmy
- vymazlené přípravy
- velký vklad energie
- **PŘECE TO NEVZDÁM!**

A NAJEDNOU TO ZASE NEFUNGUJE?

- zapínám úsporný režim
- neočekávám nic
- řízeně zapomínám
- jsem připravena kdykoliv spustit na 100 %
- pokud žáci odmítají zodpovědnost za své vzdělání, nemohu jim ji vnutit
- pokud to všude jinde funguje, možná tentokrát není chyba ve mně?

PŘÍPRAVA VERSUS IMPROVIZACE
INTUICE VERSUS FORMULACE CÍLŮ
AUTENTICITA VERSUS UČITELSKÉ IDOLY

HLEDÁNÍ ROVNOVÁHY?

PŘÍPRAVA VERSUS IMPROVIZACE

- ↳ kreativní činnost
- ↳ nedá se dělat ve stresu
- ↳ čím méně zkušeností, tím podrobnější příprava?
- ↳ čím více zkušeností, tím podrobnější příprava?
- ↳ čím lepší příprava, tím více času na pedagogickou práci v hodině? (diferenciace, podpora, pracují všichni žáci)
- ↳ časový nepoměr přípravy a 45 minutové hodiny
- ↳ pečlivá příprava - špatná hodina
- ↳ odfláknutá příprava - skvělá hodina

- ↳ schopnost napojení se na skupinu
- ↳ stres z nás může dostat překvapující dovednosti
- ↳ čím méně zkušeností, tím méně improvizace?
- ↳ čím více zkušeností, tím více improvizace?
- ↳ atmosféra ve třídě
- ↳ reakce na třídu - žáky a jejich nápady
- ↳ tzv. schodišťové nápady (cestou do třídy)
- ↳ schopnost zahodit přípravu
- ↳ závislé na atmosféře ve třídě

FORMULACE CÍLŮ VERSUS INTUICE

- ↳ cíl určuje náplň hodiny
- ↳ moje slabina - málokdy ho mám formulovaný předem.
- ↳ jsem-li o něj požádána, zjišťuji, že je latentně ve všech činnostech konkrétně přítomen.

Můžu dovézt k cíli, aniž ho mám explicitně formulovaný?

- ↳ řídím se hlavním cílem (= aby žáky výuka bavila a zaujala)
- ↳ nemám vnitřní pochybnosti o smysluplnosti svých předmětů.

Stačí to?

UČITELSKÉ IDOLY VERSUS AUTENTICITA

Dějepisář, který umí vyprávět.

Učitel s přirozenou autoritou.

Učitel s nekonečnou zásobárnou nápadů.

Učitel, který má v každé hodině evokaci i závěrečnou reflexi.

Učitel, který stihne to, co si naplánoval.

Najít si, v čem se cítím přirozeně.

Zkoušet překračovat své hranice.

Když baví hodina mě, baví většinou i mé žáky.

Nepřebírat metody, které mi nesedí. Nikdo mi je neuvěří.

SDÍLENÍ JE NEJLEPŠÍ UČENÍ

SDÍLENÍ UČITELSKÝCH NÁPADŮ

- Robert Čapek: “učitel je eklektik”
- Proč by nemohl jiný učitel použít můj nápad někde v Horní Dolní?
- Máme všichni stejný cíl - být co nejlepšími učiteli pro budoucí generaci.
- Model sněhové koule valící se ze svahu.
- “Líná huba, holé neštěstí.”
- Burza nápadů na Letní škole ÚSTR
- svačinkové pauzy - nejlepší zdroj didaktických nápadů

HRAVÁ DĚJEPRAVA VYHLEDÁVÁNÍ

Metody, projekty, hry a aktivity do hodin dějepisu.

Pravěk a starověk Antika Středověk Novověk Dějiny 20. století Videá Hry Online

Trojúhelníkový obchod - zážitková hodina podle Jiřího Karna

listopadu 12, 2021

Mám ohromnou radost, že mohu na blogu prezentovat stále více vašich nápadů. Jiří Karen nás tu všechny poctivě zásobuje. Tentokrát nám poskytl podrobný návod k zážitkové hodině, při které žáci na vlastní kůži zažijí fungování mezinárodního obchodu v 18. století, konkrétně tzv. ...

SDÍLET OKOMENTOVAT DALŠÍ INFORMACE

Nejnovější příspěvky

SDÍLENÍ UČITELSKÝCH NÁPADŮ

- velké sdílení únikovek během karantén
- tutoriály pro ostatní učitele
- zkoumání “vnitřnosti” her
- pokus s vytvářením únikovek v týmu
pomocí sdílených souborů

Pojďme na dotazy

www.Sli.do kód: #UN108

Další webináře

5. 1. Revize RVP ZV

12. 1. Slovíčka hravě a kreativně